

PROF. GVIDO MIKELINIO tyrinėta Parmos tarmė priklauso galų-italų tarmių grupei, susiformavusiai tose Italijos vietose, kur prieš Romos kolonizaciją buvo įsikūrę galai ar keltai. Šios grupės tarmės paplitusios nemažame (Lietuvos dydžio) Šiaurės Italijos plote, apimančiame Pjemonto, Lombardijos, Ligūrijos ir Emilijos-Romanijos sritis.

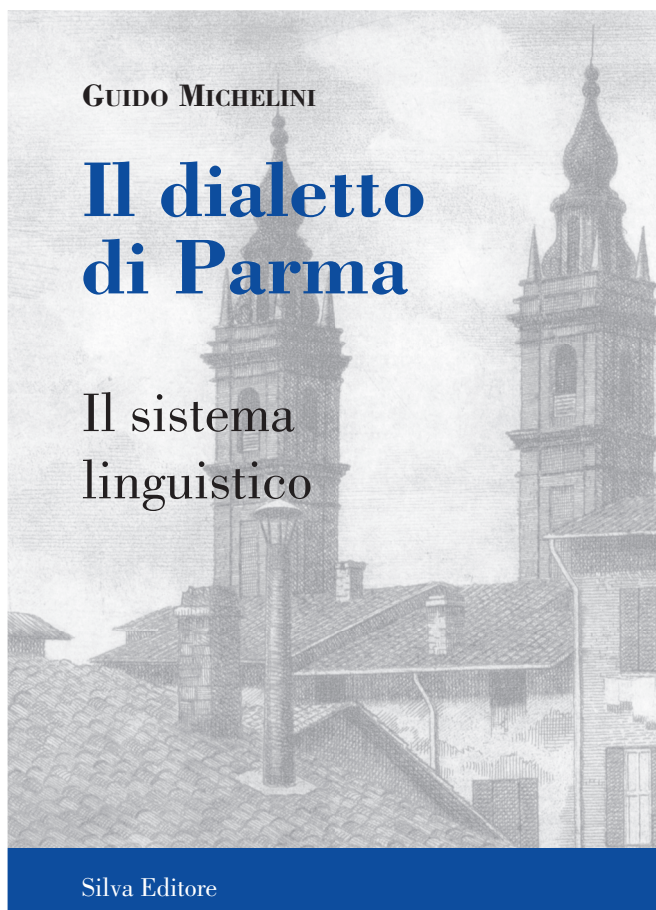
Aptariamasis arealas vakaruose ribojasi su provansalų ir frankų-provansalų tarmėmis, vartojamomis ne tik Pietinėje Prancūzijoje, bet ir Italijos pasienyje, o rytuose susisiečia su Veneto tarmėmis, neprieidamas iki tai pačiai romanų šeimai priklausančių Dolomitų ir Friulio tarmių, kurios su Šveicarijoje esančio Graubiundo kantonu šnektomis sudaro atskirą retų-romanų grupę. Šiaurėje arealo ribos nusidriekia iki Pietinės Šveicarijos ir apima Valės kantonu frankų-provansalų tarmes, Tičino kantonu galų-italų tarmes (mažai besiskiriančias nuo Šiaurės Lombardijos tarmių) ir Graubiundo kantonu retų-romanų tarmes. Pietinės ribos siekia Toskanos tarmes, kurių pagrindu sudaryta bendrinė italų kalba, bei joms artimas Centrinės Italijos tarmes, kurios savo ruožtu priartėja prie Pietinės Italijos tarmių.

Ieškant paralelių su Lietuvos kalbine situacija galų-italų tarmes būtų galima sulyginti su žemaičių, Toskanos – su Suvalkijos, o Centrinės bei Pietų Italijos – su Aukštaitijos tarmėmis. Sunkiau rasti paralelių su Veneto tarmėmis, turinčiomis bendrų bruožų su galų-italų šnektomis, bet kai kuriais atžvilgiais artimesnėmis bendrinei kalbai.

Tiek Italijoje, tiek Lietuvoje archajiškiausios tarmės sudarė bendrinės kalbos pagrindą.

kvietimas

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJA
HUMANITARINIŲ IR SOCIALINIŲ MOKSLŲ SKYRIUS

Maloniai kviečiame Jus 2017 m. balandžio 6 d. (ketvirtadienį)
į Lietuvos mokslų akademijos užsienio nario, Parmos universiteto

prof. Gvido Mikelinio (Guido Michelini)

paskaitą pasitinkant naująją jo knygą

Parmos tarmė. Kalbinė sistema, Parma, „Silva“ leidykla, 2017.

Il dialetto di Parma. Il sistema linguistico, Parma, Silva Editore, 2017.

Paskaita vyks Lietuvos mokslų akademijos
mažonoje konferencijų salėje (Gedimino pr. 3, Vilnius). Pradžia 16.30 val.

Renginį veda Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriaus
pirmininkas akad. Domas Kaunas.